

ŽENSKO PREDUZETNIŠTVO

Sanja Knežević

Preduzetništvo je izuzetno složen i kompleksan fenomen, koji u sebi integriše dva ključna elementa:

Spremnost da se preuzme rizik

Sposobnost nalaženja kreativnih rešenja u cilju stvaranja profita



Žensko preduzetništvo je inicirano i osnovano od strane žene koja ga pokreće sa inovativnim idejama i koja je aktivno uključena u njegovo rukovođenje

Preduzetnice su osobe koje istovremeno poseduju vlasništvo nad preduzećem i njime upravljaju kao glavne izvršne direktorice

1/4 postojećih preduzeća mogu se kategorisati kao ženska preduzeća

Statistika

Statistika UN-a ukazuje da:

Žene obavljaju 67% svetskog rada

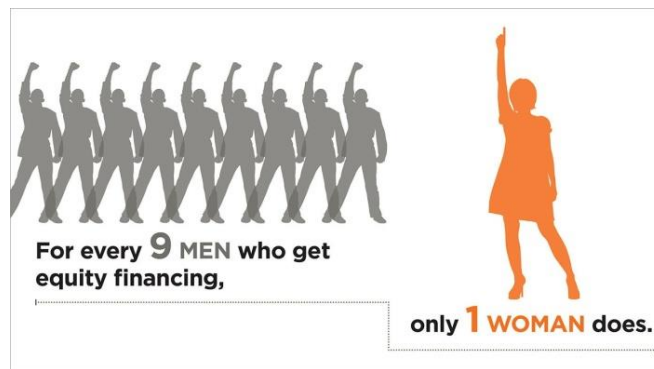
Zarađuju 10% svetskog dohotka

Vlasnice su 1% svetskog imetka

Žene čine 70% nepismenih u svetu

Širom sveta žene zarađuju 15 - 50% manje za jednak rad nego muškarci

Od 1.3 milijarde osoba koje žive u potpunom siromaštvu 70% su žene





Karakteristike žena preduzetnica

- Inovativnost
- Samopouzdanje
- Samopostignuće
- Priprihvatanje rizika
- Kreativnost
- Upornost
- Vizija
- Profitna orijentacija
- Menadžerske veštine



Karakteristike žena preduzetnica

- Sklonost ka takmičenju
- Odlučnost
- Energija
- Doslednost
- Optimizam
- Komunikativnost i snalažljivost
- Inicijativa
- Orijentacija ka rezultatima
- Timski rad
- Stalno učenje



Motivi potencijalnih preduzetnica

Inovativni nagon

Ekonomska neophodnost

Nezavisnost

Potreba za dostignućem

Uspešne priče prijatelja/rođaka

Želja da se ispitaju krajnje granice preduzetničke ideje

„Da se osvoji svet!“



Motivi potencijalnih preduzetnica

Jedina šansa da nađu posao

Samostalnost u poslu

Nemaju bolji izbor za posao

Želja za dobrom zaradom i natprosečan standard

Sjajna poslovna prilika koju ne žele da propuste

Nemogućnost napredovanja na poslu



“Push” faktori

Nedostatak raspoloživih radnih mesta

Nezadovoljstvo poslom

Nezadovoljstvo zaradom – ekonomski faktor

Uspostavljanje balansa između porodičnih i poslovnih obaveza



“Pull” faktori

Najčešći motivacioni faktori za žene su:

Izazov

Pozitivno radno okruženje

Značaj posla

Nezavisnost

Fleksibilno radno vreme –
balans između porodičnih i poslovnih obaveza



Potrebe preduzetnica

Nedostatak neophodnog znanja i iskustva za započinjanje biznisa

Odsustvo samopouzdanja

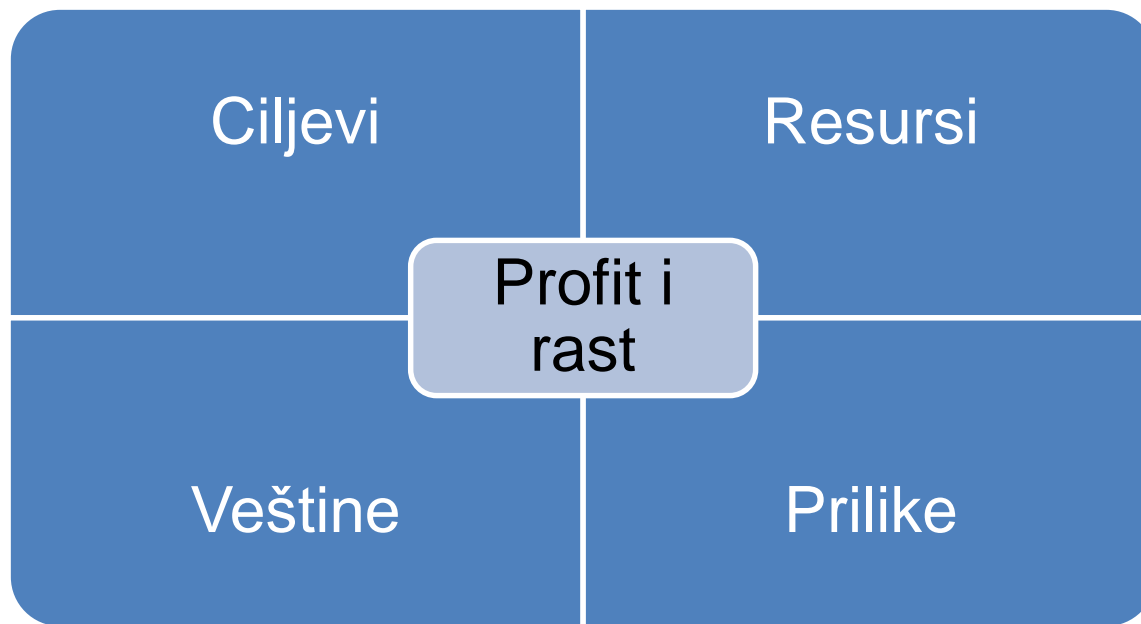
Otežan pristup finansijskim izvorima

Otežan pristup različitim strukovnim udruženjima

Functions of woman entrepreneur



Uspešno pokretanje biznisa



Elementi uspeha u preduzetništvu

Poslovna prilika (ideja + okruženje + vizija)

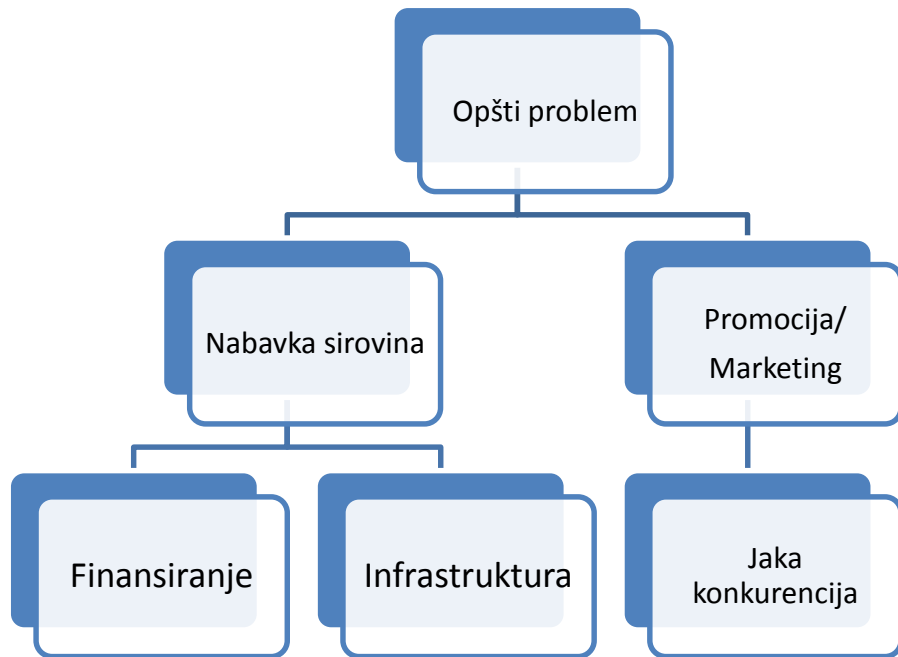
Analiza tržišta – informacije

Marketinška orijentacija biznisa

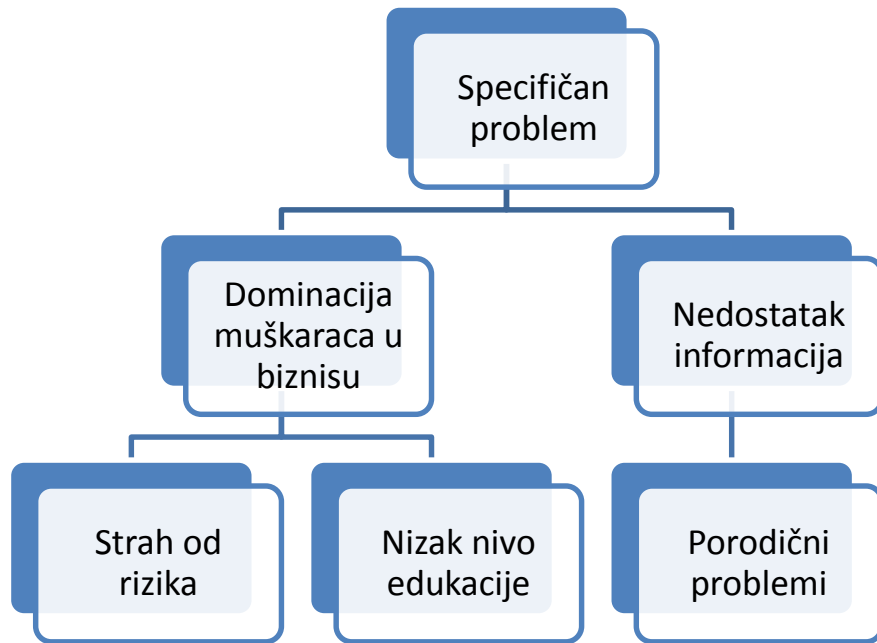
Poslovno planiranje



Problemi ženskog preduzetništva



Specifični problemi u ženskom preduzetništvu





Prepreke - istraživanje

42% - Nema finansijskih mogućnosti

14% - Nema vremena/ porodične obaveze

11% - Nezainteresovanost/ nema potrebe/ motiva

8% - Godine starosti/ zdravstveno stanje

6% - Ima/ očekuje posao

5% - Veliki rizik/ strah od neuspeha/ konkurencija

4% - Nema dobru/ jasnu ideju

2% - Nepovoljni uslovi (kreditni, administracija, opšte stanje)



Ostale prepreke

Odsustvo pomoći u izradi biznis plana

Odsustvo pomoći u vezi sa izborom i opremanjem poslovnog prostora

Nedovoljne poreske olakšice u prvim godinama poslovanja

Slabi poslovni kontakti

Nedostatak informacija o registraciji preduzeća



Izazovi ženskog preduzetništva

Delatnost

Inovativnost ideje

Zasićenost tržišta

Početni broj radnika/ broj radnika nakon 3 godine

Veličina preduzeća



Rešenja problema

Podrška u finansiranju

Marketing i promocija

Nabavka sirovina

Edukacija

Treninzi i obuke

Uslovi za razvoj preduzetništva u Srbiji

Žene vide preduzetništvo kao mogućnost rešavanja ekonomskih problema:

Tranzicija

Dugotrajna nezaposlenost

Nekonkurentnost žena na tržištu rada

Promena odnosa između poslodavaca i zaposlenih

“Vrednost” plaćenog posla u odnosu na sopstveni posao

Programi podrške

Poslednjih godina primetan je trend porasta broja programa ekonomskog osnaživanja žena i programa podrške ženskom preduzetništvu.

Programe pokreću i realizuju različite institucije i različite nevladine organizacije.



Problemi u obezbeđivanju podrške

Osnovni problem je finansiranje programa podrške

Trajanje (kontinuitet)

Odsustvo međusobne sinhronizacije i korelacije

Okrenutost ka zahtevima donatora a ne stvarnim potrebama žena

Rezultati su kratkoročni

Mehanizmi podrške ženskom preduzetništvu

Fondovi za razvoj ženskog preduzetništva

Posebne kreditne linije

Poslovni inkubatori za žene

Oснаživanje žena preduzetnica

Definisati poreske olakšice

Promocija uspešnih preduzetnica



Investiranje u žensko preduzetništvo

Podstiče ekonomski rast

ŽP u ekonomski slabo razvijenim zemljama pomaže ženama da izbegnu zamku siromaštva

Žensko preduzetništvo će prekinuti preduzetničke stereotipe koji su ovekovečeni od strane društva

Preduzetništvo žena će doprineti većoj raznovrsnosti koja je potrebna za upravljanje inovacijama

Preduzetništvo žena će katalizovati veću moć

Umrežavanje

Informativno, poslovno i tehničko umrežavanje doprinosi:

- Konkurentnosti
- Podstiče inovativnost
- Olakšava pristup međunarodnom tržištu
- Podstiče rast, nova zapošljavanja



Zašto su mala preduzeća važna?

Zahvaljujući malim preduzećima u SAD-u:

Promet koji se ostvari u prodaji se povećao za 54%

Broj novih radnih mesta u poslednjih 17 godina povećao se za 65%

... I zato 93% Amerikanaca podržava razvoj malih preduzeća

GROWTH OF WOMEN ENTREPRENEUR

- 1991 godine bilo je samo 1.850.000 preduzetnica
- 1995/96 – 2.950.000 preduzetnica
- Početkom 2000. broj žena preduzetnica je porastao na 5.000.000
- Sektori u kojima su najviše zastupljene su:
 - Marketing
 - IT sektor
 - Komunikacija
 - Bankarski sektor



Primeri uspešnih preduzetnica

Marisa Majer – predsednica YAHOO-a

Yahoo! je u 2013. prestigao Google i postao najposećeniji u SAD
Uvela je niz inovacija i napravila niz akvizicija manjih firmi čiji je biznis
i ljudski kapital osnažio Yahoo!



Primeri uspešnih preduzetnica

Oprah Winfrey

Harpo Industries, O Magazine and two cable television stations.



Kraj predavanja.

HVALA!

sanja.knezevic@ethno.co.rs